

De SAP heeft het treurige nieuws over de dood van Lode Van Outrive vernomen. Hoewel het ook wel eens botste, werkten we op een zeer constructieve manier samen met Lode in het kader van de CAP. Zijn dood betekent een verlies voor de Vlaamse linkerszijde. Twee jaar geleden zochten we Lode op bij hem thuis in Leuven voor een interview voor Rood. Bij wijze van eerbetoon publiceren we dit interview vandaag opnieuw. We wensen zijn familie veel sterkte toe.

Samen met Jef Sleenckx en George Debunne stond Lode Van Outrive mee aan de wieg van het Comité voor een Andere Politiek (CAP). Vandaag stelt hij vast dat die poging om tot een links politiek alternatief te komen, helemaal is mislukt. “Wij wilden tot één linkse lijst komen”, vertelt hij in een gesprek met Rood, “maar de PVDA wees de eenheid van de hand en binnen CAP werden de bruggen opgeblazen met onze partner in Wallonië UAG.” Lode vreest dat links het op die manier nog lang zonder stem in het parlement zal moeten doen. “De linkse groeperingen leren het blijkbaar nooit!”.

Het CAP besliste om deel te nemen aan de verkiezingen van 10 juni. We hadden echter de indruk dat jij je eerder afzijdig hield tijdens die campagne.

Lode Van Outrive: Ik was helemaal niet meer akkoord met de evolutie die CAP had doorgemaakt. Als je het vergelijkt met het oorspronkelijke opzet, was CAP tot iets helemaal anders geworden. Wat wilden wij, Sleenckx, Debunne en ikzelf? Dat er links één lijst zou komen, zowel in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Wij hadden een uitstekende partner gevonden in Franstalig België, met Une Autre Gauche (UAG).

Op het CAP-congres van 28 oktober 2006 keurden we dan ook drie dingen goed. Ten eerste de oprichting van een nieuwe politieke beweging. Ten tweede, een zo goed mogelijke samenwerking tussen CAP en UAG. En ten derde, waar het mogelijk is, deelnemen aan de verkiezingen. Dat was dus het opzet.

Maar vervolgens hebben we moeten vaststellen dat het initiatief een heel andere wending heeft genomen. Volgens mij is het beginnen verkeerd lopen met de weigering van de PVDA om tot één linkse lijst te komen. Dat was het begin. Die partij wilde enkel een samenwerking in Antwerpen en op voorwaarde dat Jef mee op de lijst zou staan. Tijdens die discussie werd snel duidelijk, of liever, nog eens bevestigd dat de PVDA alleen wilde opkomen. In mijn ogen vormde die weigering het begin van heel het failliet van die CAP-onderneming.

Er werd ook gepraat met andere groepen en die gesprekken waren zeer wisselvallig. Intussen maakten we mee hoe LSP/MAS eveneens een eigen koers wilden varen. Zij maakten zich min of meer van CAP meester, onder het motto: wij doen immers al het werk. En het moet gezegd: ze hadden ongeveer alles in handen. Dan kwam er dus die breuk tussen MAS en UAG, om redenen die mij nog steeds niet zo duidelijk zijn. MAS vormt één nationale organisatie met LSP en ik had toch sterk de indruk dat zij MAS hadden teruggetrokken uit UAG omdat ze het niet in handen konden krijgen, zoals dat bij CAP het geval was. Dat lijkt mij nog steeds de fundamentele reden van die breuk tussen UAG en MAS.

Na die breuk is MAS dan meteen begonnen met de oprichting van CAP in Wallonië, onder leiding van zichzelf. Ik was daar vanaf het begin tegen, om de simpele reden dat wij een afspraak hadden met UAG en ik die wilde respecteren. Sinds de oprichting van de Franstalige CAP is de zaak pas echt helemaal fout beginnen lopen. Kwam daar nog bij dat Sleenckx, Debunne en ikzelf het niet zagen zitten om op onze leeftijd nog deel te nemen aan die verkiezingen. Debunne is oud en heeft een wankele gezondheid. Ik ben toch ook wel wat op de sukkel. En Jef had eerder familiale problemen die hem weerhielden om kandidaat te zijn. Weet je, Ik ben ooit in de politiek geweest. Ik heb dus gezien wat het vergt om je daarin te engageren. Dat is dag en nacht. Als je dat goed wil doen, ben je daar altijd mee bezig. Wij voelden ons in feite niet meer in staat om dat te doen. Toch ging CAP voort met de voorbereidingen van de verkiezingen...

Lode Van Outrive: Inderdaad, voornamelijk gepusht door LSP/MAS. Er volgden dan tweetalige vergaderingen van CAP. Dat vond ik ook al helemaal geen goed idee, gezien dat tegen de afspraken met UAG inging. En zo zijn we dus naar die verkiezingen gegaan. Dat heeft niets opgeleverd. Hier en daar is er eens een uitschietertje. Dat komt dan voornamelijk omdat er vooral in Vlaanderen toch wat onafhankelijken de stap zetten om kandidaat te zijn op de lijst.

Nu, de meeste van die onafhankelijken – en ik ken er toch een aantal van – wisten helemaal niet hoe de vork in de steel zat. Dat waren in de eerste plaats mensen die de SP.A beu waren omdat ze vinden dat die partij een neoliberale partij is geworden zoals de andere twee traditionele partijen. Zij wilden dus in de eerste plaats werk maken van een alternatief voor de SP.A, opkomen tégen de SP.A in. Dat was hun motief. Deze mensen hadden er geen idee van welke rol de LSP in dit alles speelde. Ze kenden dat niet en zagen dat niet. Het zijn nochtans deze mensen die hier en daar voor een opstootje gezorgd hebben, zoals die mensen uit Limburg.

Conclusie voor mij: met al die linkse groeperingen schiet je niets op. De SAP besloot immers ook om niet mee te doen. CAP had net zo verstandig moeten zijn als UAG, dat geen lijsten indiende. In Henegouwen waren er drie of vier linkse lijsten. Het was dus zeer verstandig van UAG om daarnaast niet nog eens een lijst in te dienen. Dat had het CAP beter ook gedaan.

Op zeker moment heb ik me teruggetrokken uit het debat. Ik heb niets meer gezegd, noch voor noch tegen. Dat was voornamelijk uit respect voor de onafhankelijken, onder wie een aantal goede vrienden, die besloten deel te nemen aan de campagne. De lijsttrekker uit Leuven, Danny Carleer, is bijvoorbeeld een goede vriend geworden. Ik wilde die mensen niet zo maar afvallen, maar iedereen wist wel dat ik helemaal niet akkoord was met de gang van zaken. Jef Sleenckx aarzelde meer dan ik. Die dacht natuurlijk ook aan die onafhankelijken, die hij voor een groot deel mee aangebracht had.

Maar goed, dat is dus mijn oordeel over CAP. Ons opzet, ons initiatief is mislukt. Punt.

Op 10 juni kreeg de SP.A zware klappen van de kiezers. Was u verbaasd over dat verlies?

Lode Van Outrive: Dat de SP.A op zijn donder heeft gekregen, is zonder meer verdiend. Dat komt ervan als je geen socialistische partij meer wil zijn maar een neoliberale. Die partij vist net als de andere grote partijen volledig in het centrum. Denk eens aan de kop van de lijst van SP.A in Antwerpen (Christine Van Broekhoven nvdr). Zo iemand zet je in als je op het centrum mikt en dus niet langer op de arbeiders en de marginalen. De SP.A heeft een enorme flater begaan door zich af te keren van de minder bevoorrechte delen van de bevolking.

De kans is volgens mij zeer groot dat we nu naar een driepartijenregering gaan. Oranje-blauw is om tal van redenen niet makkelijk uitvoerbaar. Vergeet niet dat CD&V ook een belangrijke arbeidersvleugel heeft die zich niet zomaar bij alles zal neerleggen. Ik ben er zeker van dat dit ook vandaag reeds speelt in de onderhandelingen (het interview werd afgenomen op 16 augustus, nvdr). Maar de media spreken er bijna niet over. Die onderhandelingen zullen dus allicht uitdraaien op een fiasco. Daarna zal men dan omwille van het 'nationaal belang', je kent dat wel, een tripartite vormen. Die regering zal dan een soort van staatshervorming doorvoeren, maar die hervorming zal slechts een afkooksel zijn van wat er nu en voor de verkiezingen te horen viel. Brussel-Halle-Vilvoorde zal allicht op de lange baan worden geschoven etc. Ze zullen er waarschijnlijk een commissie voor in het leven roepen. En dan kan men zeggen: "we zijn er mee bezig". En dat wordt dus een nieuwe neoliberale regering. Niets meer, niets minder.

De toestand van de linkerszijde is er niet op verbeterd sinds 10 juni. SP.A is zwaar achteruitgegaan, Groen! komt maar net boven de kiesdrempel uit. Maar ook PVDA+ haalde geen briljante score...

Lode Van Outrive: Als het zo doorgaat met de PVDA, dan zal die partij ongetwijfeld ergens in de loop van de volgende eeuw wel eens hier of daar een zetel halen... (grijnst)

Ja, maar CAP haalde dus een nog veel slechtere uitslag, terwijl toch ook weer een groep van actieve linkse mensen, syndicalisten enzovoort er hun hoop hadden in gesteld. Wat moet er volgens jou vandaag dan gebeuren?

Lode Van Outrive: Dat is een andere vraag. Ik denk dat de CAP-ervaring duidelijk heeft getoond dat er een publiek bestaat voor een consequent linkse formatie. Hadden we dat publiek echter willen bereiken in de verkiezingen, dan hadden we met een echte eenheidslijst moeten uitpakken. Maar ik herhaal het nog eens: PVDA heeft ons voorstel tot eenheid van de hand gewezen. Had die partij meegedaan, dan waren we zeker en vast tot een eenheidslijst kunnen komen. Dan was allicht geen enkele groep aan de kant blijven staan.

Ik ben dus, samen met vele andere mensen, enorm teleurgesteld in al die linkse groeperingen, gelijk de welke! We leven in een democratie, ik wil dus geen van die groepen hun bestaansrecht ontzeggen. Maar ze hebben het nog niet begrepen! Ze hebben het niet begrepen, nog altijd niet.

Zullen ze het ooit begrijpen? Ik weet er niets van...

Het is nu aan een andere generatie. Wij gaan er niet meer aan beginnen, dat ziet ge van hier... Er werd nu reeds verwijtend gezegd dat het om een clubje van ouderlingen ging. En in zeker zin klopte dat. We zijn alle drie op gevorderde leeftijd. Bij die onafhankelijken zitten zeker een aantal mensen die best wel opnieuw zouden willen, maar dan niet meteen met die linkse groeperingen. En daar geef ik ze gelijk in. In 2009 zijn er weer verkiezingen. Dat vormt een nieuwe kans. Maar als ik de linkse groeperingen bezig hoor, geloven ze nog steeds allemaal in hun eigen grote gelijk. Dus zeg ik: reken daar niet op. Uiteraard vind je er een aantal mensen bij die een zinvolle bijdrage kunnen leveren. Maar een alternatief opbouwen via die linkse groeperingen, daar geloof ik absoluut niet meer in.

Wij hebben lang genoeg meegewerkt in CAP om je afkeer van bepaalde praktijken te begrijpen. De vraag rest echter of je zomaar alle linkse organisaties over dezelfde kam kan scheren. De balans die de SAP maakt van de hele CAP-operatie stemt voor een groot deel overeen met die van jou. Dat was trouwens ook de reden waarom we een half jaar geleden reeds tegen verkiezingsdeelname pleitten. In februari was het al duidelijk dat die eenheid er niet zou komen, dat de band met UAG definitief verbroken was, dat CAP veel te snel en onvoorbereid naar die verkiezingen ging etc. Bovendien, wil je ooit tot een eenheidslijst komen zal je uiteindelijk toch ook die linkse organisaties moeten betrekken...

Lode Van Outrive: Ja kijk, ik heb gezegd welke groeperingen volgens mij de grootste verantwoordelijkheid dragen in het uitblijven van een links alternatief. Dat is voor mij heel duidelijk. Ik denk dus dat de ruggengraat van een nieuwe linkse beweging zal moeten gevormd worden door onafhankelijke mensen, syndicalisten, ex-SP.A'ers etc. Zij zullen de aanzet moeten geven en misschien dat er vervolgens wel mensen uit linkse groeperingen bij kunnen betrokken worden. In zijn huidige vorm heeft CAP in elk geval geen toekomst meer: het is nu naar buiten een klein-links groepje geworden zoals de andere. LSP wil dat nu in leven houden, maar dat zal zonder mij zijn... Ik vind het trouwens ook niet erg correct mocht nu een fractie van de mensen die we samen hebben gebracht gewoon door blijven gaan met CAP, dat dan helemaal een dekmantel is geworden voor LSP/MAS!

We kenden onze geschiedenis wel hoor. We wisten wel dat het in het verleden altijd was fout gelopen. Maar we hebben het dus toch nog maar eens geprobeerd. Helaas moeten we vaststellen dat men het nog steeds niet begrepen heeft en dat men verdeeldheid kiest boven eenheid. Op die manier zal het natuurlijk nooit lukken.

Het is nu aan een andere generatie om het opnieuw te proberen. Als je iets wil doen voor 2009, zou je vandaag al moeten beginnen. Maar wij zullen het niet meer doen. Dat is uitgesloten. Een nieuwe generatie moet het maar eens proberen. Misschien kan die succesvoller zijn dan wij.